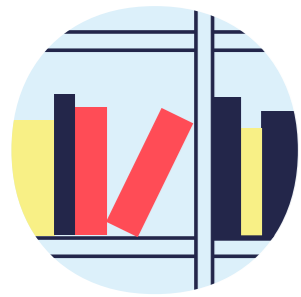

Näin saat käyttää kirjojen kuvitusta kirjastojen verkkoalustoilla

Kirjojen kuvitus voi olla kirjan kansikuva tai kirjan sisällä olevaa kuvitusta, kuten piirroskuvaa tai valokuvaa. Kirjastojen verkkoalustat tarkoittavat kirjastojen verkkosivuja, blogeja, somekanavia, livestriimauksia, videotallenteita ja verkkokirjastoja.

Ilman lupaa

Tekijänoikeuslaki sallii teoksen käytön ilman lupaa tietyissä tilanteissa.

1. Kuva kirjoista esineenä

Voit käyttää kuvia, joissa näkyy esimerkiksi kirjahylly tai kirjapino, jossa näkyy kirjojen selkämyksiä.

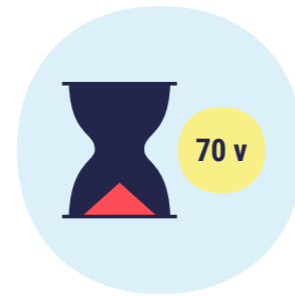
Tällöin kyse ei ole tekijänoikeudellisesti relevantista kirjan kuvaamisesta.

2. Kuva sitaattina tai toisarvoisessa merkityksessä

Sitaattioikeus sallii kirjan kansikuvan tai muun kuvituksen käytön kirja-arvosteluissa ja kritiikeissä. Kirjan kuvitus voi sisältyä kuvaan tai videoon myös toisarvoisessa roolissa, esimerkiksi kirjavinkkaajan kädessä.

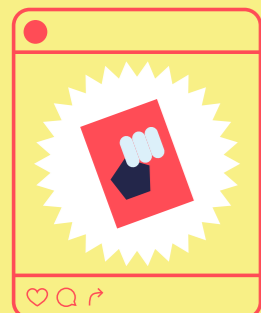
Näissä tilanteissa kyseessä on tekijänoikeuslain erikseen sallima teoksen käyttö ilman tekijän lupaa.

3. Tekijänoikeudesta vapaa kuva

Kuvia, joiden tekijänoikeus on rauennut, saa käyttää vapaasti.

Tekijänoikeus on voimassa 70 vuotta tekijän kuolinvuoden päättymisestä.

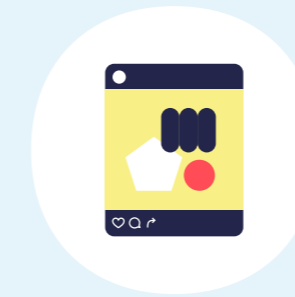

Kansikuvan käyttö somen kirjavinkkauksissa

Kirjat tunnustetaan kansistaan. Kirjan kansi on myös teos, jonka oikeudet omistavat sen tekijät ja kustantaja. Kirjallisuusosalalle on kuitenkin vakiintunut käytäntö, ettei kirjan kannen näyttämiseen kirjavinkkauksen yhteydessä yleensä edellytetä lupaa, vaikkei kyse olisikaan siteerauksesta.

Luvalla

Tekijänoikeuden suojaamien teosten, kuten kirjan kuvituksen käyttöön tarvitaan lähtökohtaisesti tekijänoikeudenhaltijan lupa. Poikkeuksena ovat Ilman lupaa -kohdassa listatut käyttötilanteet.

1. Kirjan kuvitus verkkosivuilla ja somessa

Tarvitset luvan, kun käytät kirjan kuvitusta kirjaston verkkosivuilla, blogeissa tai somessa.

2. Kirjan kuvitus videolla

Luvan tarvitset myös, kun näytät tai liität kirjan kuvitusta lukutuokio-, kirjavinkkaus-, kirjailijahaastattelu- tai vastaavalla videolla

3. Kirjan kannen kopioiminen verkkokirjastoon

Lupa tarvitaan, jos skannaat tai kopioit muulla tavalla kirjan kannen kirjaston luetteloon, verkkokirjastoon tai vastaavaan kyseisen kirjan teos- ja tekijätietojen yhteyteen.

Erillistä lupaa ei kuitenkaan tarvita, jos kansikuva tuodaan verkkokirjastoon linkittämällä se tietokannasta, jonka käyttöön on muuhun sopimukseen perustuva lupa.

➔ Mistä lupa?

Kopiostolla on tarjolla kuvituksen verkkolupa kirjastoille. Lupa on kuntakohtainen ja kattaa kaikki kunnan kirjastot. Lisätietoa kuntakohtaisesta luvasta saat: kopiosto.fi/kirjastojenverkkolupa

Kopiostolla on tarjolla myös tallennekohtainen lupa yksittäisen kirjavinkkaus- tai lukutuokiovideon tekemiseen. Tämän luvan voi ostaa yksittäinen kirjasto. Lisätietoa tallennekohtaisesta luvasta saat: kopiosto.fi/kirjastojentallennekohtainenlupa

Kopioston luvat koskevat vain kirjan kuvitusta. Tekstin käytöstä on sovittava erikseen Sanaston kanssa: sanasto.fi

Yksittäiseen käyttötilanteeseen on aina mahdollista myös sopia käyttöluvasta ja -korvauksesta suoraan kuvan tekijän kanssa.